

**De
Bijloke**
Muziekcentrum

Klavəcimbel onder hoogspanning

Goška Isphording

Programma

Vr 10.10.25

20:00

Concertzaal

Programma

ALEKSANDRA GRYKA

Yuomec (2006) [7']

DAAN JANSSENS

**Nebulae (Belgische première, opdracht
van Centre Henri Pousseur) [15']**

GRACIANE FINZI

Espressivo (1996) [9']

BORIS JAKOPOVIĆ

**Circles and Rounds (Belgische
première, opdracht van MBZ) [11']**

UTKU ASUROGLU

**Notes from Underground
(Belgische première, co-opdracht
van MBZ en De Bijloke) [13']**

Uitvoerders

Gośka Isphording

klavecimbel

Patrick Delges

(Centre Henri Pousseur)

geluidstechniek

In coproductie met

Music Biennale Zagreb

Het klavecimbel en ik, dat was liefde op het eerste gezicht. Ook al was het een sprong in het diepe. Ik kende het instrument van tevoren niet, kende niemand die het speelde. Ik was een pianostudent op zoek naar verdieping, en die vond ik bij wat later mijn instrument zou worden. Hoe er met de partituur werd omgegaan, hoe aan elk detail geborduurd werd tot het helemaal goed zat: dat was een openbaring.

Ik ben opgegroeid in de Poolse stad Lublin. Een middelgrote stad, twee keer zo groot als Gent. Er was veel cultuur, maar te weinig om je hele leven te wijden aan één aspect ervan. We gingen gewoon naar alles. Zo ging het ook in mijn opleiding in Krakau: ik speelde barokwerken, maar evengoed composities van mijn medestudenten. Al had ik toen nog geen voorkeur voor die laatste, avontuurlijke kant van het klavecimbel.

Mijn instrument is sinds de start van mijn carrière steeds meer een eigen stem gaan vinden. Het is niet langer enkel een instrument waar je op speelt, maar een medeperformer. Het gaat niet langer enkel over de toetsen, maar over het volledige instrument. Tel daarbij de ongelofelijke uitbarsting van elektronica, waarbij de klank van het instrument bijna wordt gehackt om er een nieuw universum mee te openen, en je begrijpt dat het een interessant medium wordt voor veel componisten.

Er valt nog veel te ontdekken aan het klavecimbel. Niet alleen door haar specifieke speeltechniek, maar ook door de technische uitdagingen. Ofwel moet je als componist het instrument extreem goed kennen om er iets wonderlijks voor te kunnen schrijven, ofwel is het onbekend terrein waar je out of the box nieuwe geluiden voor kan bedenken. En dat gebeurt.

Het leven van een nieuwemuziekklavecinist is avontuurlijk. Op het moment dat ik dit programma voor het eerst samenstelde, wist ik van geen enkel werk hoe het zou klinken, en

of het überhaupt allemaal samen zou passen. De drie nieuwe werken zijn uiteindelijk allen met totaal andere uitgangspunten geschreven, waardoor ze een prachtig beeld geven van wat tegenwoordig geschreven wordt voor mijn instrument.

Daan Janssens leerde ik kennen in 2022, toen ik zijn ‘(...presque pas.)’ speelde in Leuven. Er was meteen een geweldige klik, en een wens om samen aan een stuk te werken waarin veel elektronica verwerkt zat. Toen leek het nog verre toekomst, maar die heeft ons intussen ingehaald. Ik heb vele uren met hem doorgebracht, opnames gemaakt in de studio, en samen gesleuteld aan ‘Nebulae’. Terwijl ik live klavecimbel speel, loopt er een opname van mijzelf mee die Daan live bewerkt. Soms klinken de twee instrumenten dicht bij elkaar, soms veraf, alsof we samen een vermenigvuldiging van geluid zijn.

Voor ‘Circles and Rounds’ van Boris Jakopović was de samenwerking dan weer anders. Daar kreeg ik echt een afgewerkt stuk onder ogen. De elektronica heeft daar veel meer een vaste begeleidende rol, als een drone die subtiel begint en steeds meer nadruk krijgt doorheen het stuk, in tegenstelling tot de klavecimbel die bijna pointillistisch beweegt. De twee lijnen kruisen elkaar halverwege en versterken elkaar. Denk aan de auditieve versie van een Jackson Pollock-schilderij.

‘Notes from Underground’, het werk van Utku Asuroglu, kreeg ik net zo aangeleverd. Het stuk is gebaseerd op een novelle van Dostoevski, en – net zoals het boek – ontwikkelt het zich doorheen 21 subchapters. Het is een volledig doorgecomponeerd werk, met live electronics. De klank vervreemdt tot je de klavecimbel bijna niet meer herkent. Een heel dramatisch stuk, dat je overdonderd zal achterlaten. Het is bijna een werk voor klavecimbel en hybride orkest, waarbij de electronics – samples van honderden exotische instrumenten – alle andere harmonische en melodische lijnen spelen.

Die brede aanpak van het klavecimbel in nieuwe muziek komt ook terug in de twee andere werken op het programma. Graciane Finzis 'Espressivo' speelt met de microtonaliteit, door live klavecimbel te laten versmelten met opgenomen materiaal in een net iets andere stemming. Daarnaast speel ik een van mijn favoriete werken: 'Yuomec' van Aleksandra Gryka. Ze schreef het zo'n twintig jaar geleden voor mij, en sindsdien heb ik het al vaak gebracht en opgenomen. Het is een heel enigmatisch stuk, een zes minuten durend vraagstuk, dat je elke keer op een andere manier kan interpreteren – ik besteedde een deel van mijn doctoraatsonderzoek om haar werk

en het stuk te leren begrijpen, maar zelfs na vele jaren ontdek ik bij elke speelbeurt nieuwe elementen en nieuwe mogelijkheden. Nieuwsgierigheid is wat mij al mijn hele leven drijft. Je moet lef hebben om je dag in dag uit te laten verbazen. En hoe hard het ook zwoegen is, bij elk concert waar we de bakens van de klavecimbel een beetje hebben kunnen verzetten, kom ik dolgelukkig van het podium.

Goska Ispbording is als klavecinieste gespecialiseerd in nieuwe muziek. Naast haar concertkalender geeft ze wereldwijd lezingen en masterclasses over haar instrument.

Vr 7 nov | 20:00 | Concertzaal

Brussels Philharmonic & Ilan Volkov

Supra natural

Terwijl de wetenschap met satellieten onderzoekt hoe de kosmos klinkt, hoeft componiste Angélica Castelló alleen maar in haar verbeelding te duiken. Het magisch realisme van Julio Cortázar's verhaal 'The Star Washers' ('Los limpiadores de estrellas') neemt haar op sleeptouw. Even surrealistisch is het 'symfonische' gedicht 'A Magic Dwells' van componiste Priscilla McLean. Orkest en tape weven een dichte orkestraal-elektronische massa, waaruit telkens weer nieuwe magische klanken geboren worden. Doorheen het werk van pioniers en een nieuwe generatie componisten komen orkest en electronics samen in een bovennatuurlijke symbiose.

Tickets & info

debijloke.be

09 323 61 00

Godshuizenlaan 2, 9000 Gent

Openingsuren ticketbalie

Di tot vr: 13:00 - 17:00

Bij concerten:

één uur voor het concert